

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
in the United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Antradienis, Spalio-October 28 d., 1975 m.

Kaina 15c

252

BOMBOS SPROGINĖJA JAV DIDMIESČIUOSE

PERDĖTA PAŽIŪRA Į SOVIETŲ GALYBĘ

Autoritetingų ekspertų parodymais JAV pirmąja visose srityse

WASHINGTONAS. — Naujai paskelbti žvalgybos viršininkų pareiškimai prieštarauja Pentagono tvirtinimams, kad Sovietų nuolatini išlaidų kariniams reikalmis didinimas gresia nustumti Jungtines Valstybes į antraeilės galybės padėtį.

Šiuo metu vykstant kovai dėl Pentagono biudžeto buvo spėjimų iš Gynybos sekretoriaus James R. Schlesingerio ir kitų pareigūnų, kad masinis Sovietų militarinis stiprinimasis didina "spragas", kenksmingas Jungtinėms Valstybėms.

Centrinės žvalgybos įstaigos (CIA) direktoriaus William E. Colby liudijimas, kurį sen. William Proxmire (demokratas iš Wisconsin) praeitą sekmadienį paskelbė, teigia, kad Sovietų išlaidų (militarinei statybai) didinimas yra pastovus po 3 nušimčius per metus ir toks pasiilka per visą praeinantį dešimtmetį.

Colby dar pasakė, kad žymi Sovietų ginklavinimo išlaidų dalis yra išleidžiama tokiems defenzvos reikalmis, kokių Jungtinės Valstybės neturi, pavyzdžiui 10,000 sviedinių lizdų visais Sovietų pasieniais ir skaitlingų pajėgų išlaikymas išilgai Kinų-Sovietų sieną.

Suglausdamas direktoriaus Colby ir general. leitenanto Daniel O. Graham, Gynybos žvalgybos direktoriaus, paliudijimas, sen. Proxmire pareiškė, kad "Jungtinės Valstybės lyginant su Sovietų Sąjunga pirmąja visose pažangiosios militarinės technologijos srityse". Colby ir Graham savo paliudijimus davė Jungtinio Ekonomijos Komiteto subkomisijai birželio 18-ir liepos 21 d. Tos subkomisijos pirmininkas yra sen. Proxmire.

Stiprus elementas Sovietų kariniame planavime ir lėšų skyrimui yra apsigynimas nuo eventualaus puolimo iš oro NATO valstybių.

"Jie (Sovietai) yra labai susirūpinę dėl to, kad jaučiasi esą aviacijos pažeidžiami. Invazijos pavojaus Sovietams yra tapęs istorine problema", pastebėjo CIA direktorius. Dėl to, be pastangų laikytis prieš NATO pajėgas, Sovietų Sąjunga Kinijos pasieniais laiko 40 divizijas su 1,000 lėktuvų, kurių pusė yra ginkluota branduoliniais sviediniais. Skaičiuojant sovietų karinės išlaidas rublio-dolerio santykiu, jų karinės išlaidos 1964-1974 metais rodė esant 90% J. A. V. išlaidų.

Franko prie mirties

Bemirštą Franko visą laiką gauna kraujo transfuziją ir širdies masazą. Daktarai atsisako jį operuoti.

Madridio laikraščiai atvirai rašo, jog Franko miršta, nes jis turi ne vien širdies priepuolius, bet ir inkstų negalavimus, kurie nuodija kraują.

El Pardo vietovėje, prie Manzamare upės, prieš Franko rezidenciją, nuolat pilna žmonių, kurie stebi ir reiškia nuomones, būtent: "Dabar paliko tik Franko ir Mao"...

IŠ VISO PASAULIO

CHICAGO. — Cook apskritys Aplinkos kontrolės departamentas praneša, kad oras Chicagos mieste ir apylinkėse praėjusių devynių metų bėgyje pasidarė "drastiškai" švaresnis. Sieros dūjų sumažėjo net 83 nušimčiais, suodžių ir dulkių 34 nušimčiai. Miesto centrui nuo teršikų apsaugoti Cook apskritis turėjo iki šio lapkričio mėnesio patikrinti apie 50,000 automobilių, kuriais priemiesčių gyventojai kasdien atvažiuoja į miesto centrą.

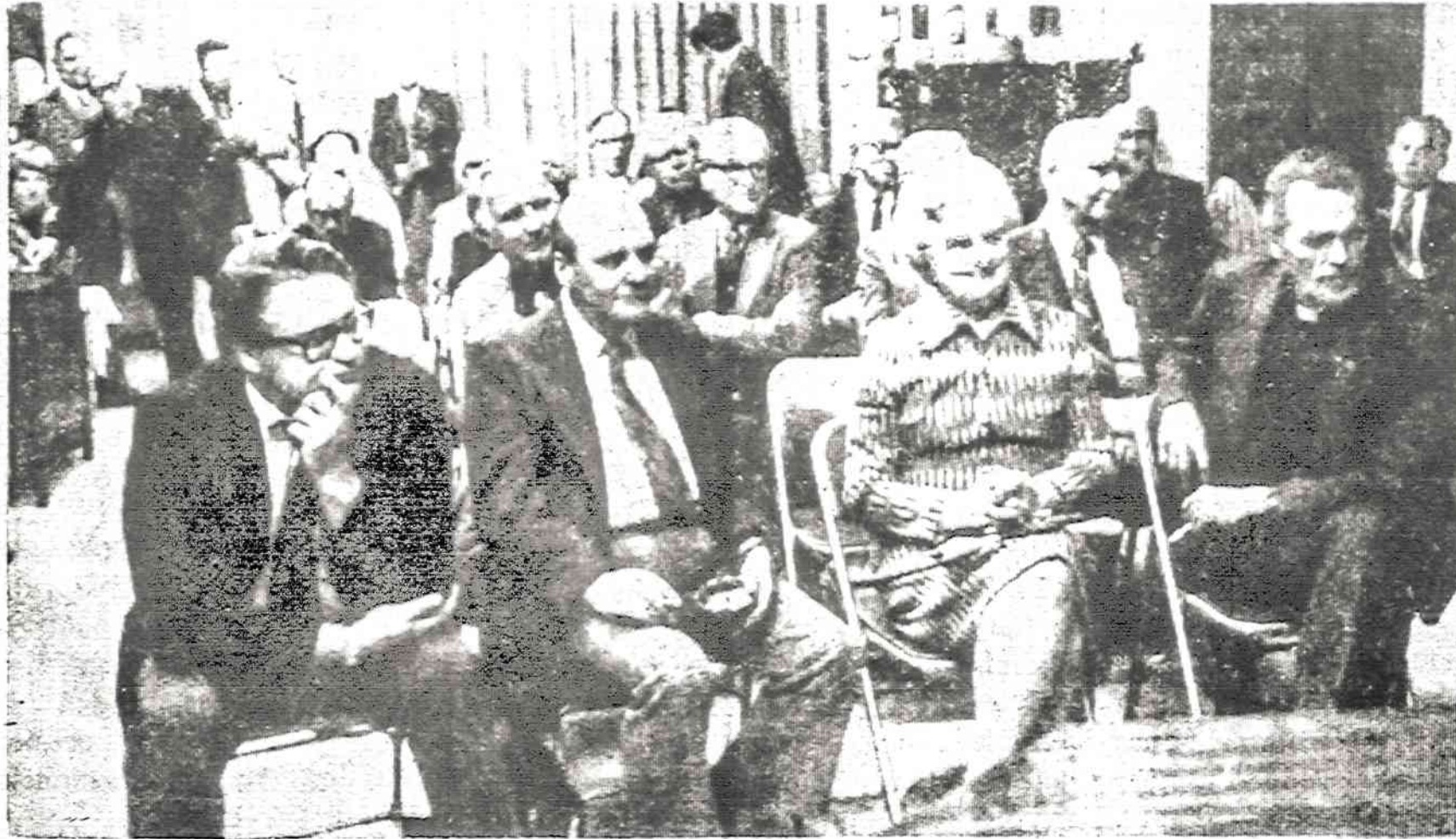
CHICAGO. — Meras Daley aiškiai pasisakė už griežtą saunamų ginklų kontrolę. Kalbėdamas Chicago Kriminalo Komisijai jis pareiškė: "Turime veikti vieningai", kad galėtume pašalinti iš mūsų apskrities rankinius ginklus, kurio galime visi siekti vieningai". Meras ragino pradėti visame krašte kampaniją, aiškinti kiek nelaimių įvyksta ir kiek žmonių miršta dėl to, kad nesudraustas ginklų įsigijimas ir turėjimas.

LOS ANGELES. — Richard Nixon pasisakė noris grįžti į visuomeninę veiklą ir pradėti karjerą radijo ar televizijos komentatorių naminiams ir pasauliniams klausimais. Los Angeles spaudos kolumnistui W. George jis pareiškė, kad baigęs rašyti savo knygą jis nori pasidaryti veiklesnis bet kurioje srityje, kurioje galėtų "daugiau pagelbėti savo kraštui". Watergate dalykas pats savaime buvęs "juokingai menkas dalykas", kurį tik spauda išpūtusi į didelį, "žinoma, tai buvo kvaila klaida. Bet ir kiti prezidentai ir panašius dalykus buvo įsivėlę metų metais..." kalbėjo Niksonas.

CALAIS, Prancūzija. Nuo anglies viendegio (carbon monoxide) Calais-Dunkerque apylinkėje per savaitę mirė 4 žmonės ir 50 žmonių buvo tomis dujomis apnuodyti. Priežastis ta, kad šiaurės Prancūzijoje namai šildomi daugiausiai anglimis, o praeitą savaitę oras buvo toks, kad dūmai ir dujos nekilo aukštyn, o pasilikę kaminuose ir sklido po kambarius, dėlto daugelis apsinuodijo.

RANGOON, Burma. — Daugiau kaip 100 žmonių nebesurasti Tante kanale keltuvui su mase žmonių nugrimzdus ir 80 pėdų gilumo vandenį. Valdžios pranešimu, 68 žmonės išgelbėti, o kiti skaitomi žuvę.

Šeštadienį Franko užsakė mišias ir prašė, kad bažnyčios mels-tųsi. Franko įpėdinis princas Juan Carlos de Bourbon ir didieji valdžios nariai, skubiai rinkosi SI Pardo generalisimo rūmose, esančiose 10 mylių nuo Madrido.

Šių metų spalio mėn. 15 d. Amerikos Lietuvių Taryba buvo sukvietusi Chicago spaudos atstovus pasiklausti kongreso atstovo Edward Derwinskio nuomonės apie Helsinkio konferenciją. Vėliau kongreso užsienio komisijos nariui buvo keltami įvairūs klausimai, į kuriuos jis nuodėdžiai atsakė. Konferencijon buvo pakviesti latviai ir estai. Paveiklo priesakyje matome tris latvius ir Lietuvos generalinę konsulę Jūzė Daužvardienę. Toliau matome kitus konferencijos dalyvius.

Nuotrauka V. Noreikos

EGIPTO PREZIDENTAS SADATAS PATARIA SUSIRŪPINTI LIBANU

Amerikos ambasada patarė tarnautojams išvykti, kad nenukentėtų nuo teroro

WASHINGTONAS, D. C. — Egipto prezidentas Anwar Sadatas pareiškė, kad visiems reikia labai rimtai susirūpinti įvykiais Beirute ir visu Libanu. Jis pats sako, kad Libano reikalas labai rimtas. Libano įvykiais gero nežada. Jeigu nebus sustabdytos kovos Beirute ir kitose Libano vietose, tai turėsime daug didesnių konfliktų.

Egipto prezidentas atskrido į Williamsburgą, Va., sekmadienio vakarą. Jį pasitiko Dr. Henry Kissingeris, valstybės departamento sekretorius. Pirmadienio rytą Egipto prezidentas vyks į Baltuosius Rūmus, kur prezidentas Fordas pradės pasitarimus ne tik apie Egiptą, bet ir Artimuosius Rytus. Pasakojama, kad prezidentas Sadatas nori gauti paramos atsilikusiems ir gerokai apardytam Egipto žemės ūkiui atstatyti ir karo įėjoms apginkluoti. Paramą Sadatas gaus, bet ar jis gaus ginklų, tai daugelis abejoja. Pasirašius taiką, keliamas klausimas, kuriam tikslui tie ginklai reikalingi?

Pataria amerikiečiams išvažiuoti

Teko patirti, kad Amerikos ambasada Beirute patarė moterims, vyrams ir vaikams išvažiuoti iš Beiruto. Manyta, kad tarpusavės kovos apims Libaną sostinėje, bet nuo praeito savaitinio vakaro jos toliau plečiasi.

Iki šio mėto jūros pakrastyje esančiame ambasadų ir konsulatų srityje buvo ramu, bet dabar kovos persimetė į šią sritį. Tuo tarpu dar neišaiškintas palestiniečių pagrobty dviejų JAV ambasados patarėjų likimas.

Susišaudymai Beirute vis didėja

BEIRUTAS, Libanas. — Viltis, kad Libane bus baigta pilietinis karas silpnėja. Ne tik Amerikos, bet ir kitos ambasados, pataria savo piliečiams išvykti, kad nesusidarytų pavojus jų gyvybei.

Libano vyriausybė nepajėgia suteikti prižadėtos protekcijos,

nes ji nepajėgia baigti tarpusavės kovos Beirute ir kitose Libano vietose. Karami vadovaujamas kabinetą posėdžiavo puspenktos valandos. Jis paskelbė, kad mahometonų ir krikščionių vadai susitarė baigti visus puodelimus, bet niekas nekreipia dėmesio į vadų susitarimus.

Kurkosvaidžiai ir minosvaidžiai sproginėja keliose Beiruto vietose Beirute buvo sužeistas Chicago Tribune korespondentas Phil Caputo. Jį suėmė palestiniečiai. Vienas išsitraukė peilį ir pagrasino perpjauti gerklę. Bet kiti pasikėsintoja su laikė ir liepė Caputui eiti. Nuejus kelis žingsnius, į jį buvo paleistos kulkos, peršautos jo kojos. Libaniečiai jį nuvilko į šalį ir nuvežė į ligoninę, kur jam buvo operuotos sutrauktos kojos.

Diabetes savaitė

Savaitė nuo ateinančio lapkričio mėnesio 16 iki 22 dienos pavadinta cukraligės patikrinimo savaitė (Diabetes Detection Week). Per tą savaitę 95 Chicago sritys ligoninėse bus nemokamai patikrinamas cukraus kiekis kraujyje. Norintieji patikrinti savo kraujo cukringumą prašomi dėl laiko kreiptis į Američan Diabetes Association, 620 North Michigan ave.

Taip pat pranešama visuomenės žiniomis, kad nemokamai patikrinamas kraujo spaudimas Illinois College of Podiatric Medicine, 1001 N. Dearborn nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Dr. Jonas Genys Washingtono išrinktas Amerikos etninų grupių konferencijos pirmininku. 40 Amerikos etninų grupių spalio 25 ir 26 dienomis posėdžiavo Washingtono ir aptarė visą eilę svarbių klausimų. Amerikos Lietuvių Taryba toje konferencijoje atstovavo Dr. Kazys Šidlauskas ir Dr. Jonas Genys. Pastarasis vadovavo konferencijai dvijsius metus.

Antradienio rytą radijo stotis WIOB, (1:30 AM) paskelbs Irving Levine pasikalbėjimą su JAV esančių vysk. A. Deksnit. Pasikalbėjimas bus pakartotas 6:05 valandą vak.

Nežiūrint į Libano kabineto nutarimus Beirute kovos tęsiamos. Daugelis mahometonų yra pasiryžę mesti ginklus, bet maža grupelė kautynės tęsia. Manoma, kad premjeras įsakys kariuomenei išgriauti pilietinį karą plečiančius palestiniečių centrų. Antradienį Beirute buvo užmušta 30 žmonių.

Peronienė perėmus Argentinos prezidentūrą, kairieji peronistai sustiprino valdžios žmonių ir policijos žudymus. Peronistai nenori, kad Peronienė vadovautų valstybei ir leistų kariams naikinti peronistų ginkluotąsias.

Prancūzų užsienio ministras išvydėjo Paryžiuje nušautą turkų ambasadorių Ismail Erez. Prancūzai tebetardo suimtus arimėnus, kurie galėjo organizuoti turkų diplomato nušovimą. Patys turkai mano, jog tai būtų gerai organizuotų graikų darbas.

Ispanijos gydytojai tebe-masažuoja gen. Franko širdį, bet jie netiki, kad valdovas galės sustiprėti. Jau pradeda kraujo apytaka sutrikti kitose kūno vietose, pirmiausia kojose. Prie El Prado rūmų yra didelės Franko šalininkų grupės, laukiančios linksmenės žinios apie ligonį.

Ispanijos valdžia sutiktų perleisti Sacharą arabams, bet tik tai po to, pačioje Sacharoje bus pravestas plebiscitas, kuriame patys Sacharos gyventojai nuspręs, ko jie norės.

APGADINO DAUG DIDELIŲ NAMŲ CHICAGOJE, NEW YORKE, WASHINGTONE

Policija nežino, kas galėjo padėti galingas bombas Valstybės Departamente

Pirmomis pirmadienio valandomis įvyko smarkus sproginėjimai Chicago, New Yoko ir Washingtono centruose. Policija neturi jokių duomenų, bet susidaro įspūdis, kad didžiųjų prekybos bendrovių, bankų ir Valstybės Departamento sprogdinimai buvo vienos namų grėivių grupės suorganizuoti ir maždaug tuo pačiu metu įvykdyti.

Chicagoje galingiausia bomba buvo padėta prie Sears naujai pastatyto dangoraižio. Sprogimo buvo toks didelis, kad jis išstūmė didelius pirmojo ir antrojo aukšto langus ir stiklines duris.

Greta esančių įstaigų langai taip pat buvo išmušti. Prie Searso sprogo bomba 1:15 minutę ryto. Kelioms minutėms anksčiau ne tokia galinga bomba sprogo prie Chicagoje esančio Continental Banko. Ten taip pat išmušti visi abiejų aukštų langai. Antroji bomba sprogo prie International Business Machine (IBM).

Chicagoje buvo padėtos dar kitos dvi bombos prie Federal Reserve Banko ir prie Standard Oil namo, bet jos nesprogo. Sargai laiku bombas pastebėjo ir sugebėjo laiku ištraukti vietas, jungiančias su sproginėjimo nu-statytu laikrodžiu.

New Yorke įvyko net 14 sproginėjimų. Nukentėjo didieji pastatai, kuriuose įsitaisę stipresnieji Amerikos bankai. New Yoko centre bombos sprogo First National Banke, Chase Manhattan banke, o Wall Street srityje pakenkta National West-minster Bankui ir kitiems. Sproginėjimai New Yorke prasidėjo maždaug tuo pačiu metu, kaip ir Chicagoje.

Washingtono nukentėjo Valstybės Departamentas, stovys prieš federalinį Reserve Banką. Atrodo, kad prie Valstybės Departamento sprogo net keturios bombos, išmušdamos pirmo ir antro aukšto langus ir sulaukiantys stiprias duris. Namo administratorius Richard Vawter pareiškė, kad aukštesni kambariai nenukentėjo, bet pirmam ir antram aukštui padaryta daug nuostolių.

Nei Chicagoje, nei New Yorke, nei Washingtono nenukentėjo žmonės. Namų griovikai pasirinko laiką, kai labai mažai žmonių buvo sprogdinamuose namuose. Gatvės taip pat buvo apytustės, griovikams buvo lengva pabėgti. Policija nežino, kas galėjo organizuoti didesnių namų griovimą. Yra pagrindo manyti, jog tai darbas su rusais bendradarbiaujančios mahometonų grupelės, laužančios paliaubas Libane. Reikia turėti galvoje, kad namų griovimas pradėtas Egipto prezidentui Anwar Sadatui pasiekus Ameriką.

The Associated Press praneša, kad pirmadienio rytą nepažįstama moteris jiems telefonavo ir pranešus, kad sprogdinimą įvykdė Puerto Rico Nacionalistų grupė, bet nežinia ar tai galėtų būti teisybė.

Sovietai Arktikoje sprogdina atomus

UPSALA, Švedija. — Trijų dienų bėgyje praėjusią savaitę Sovietų Sąjunga požemio įrengimuose Novaja Zemlia saloje išsprogino dvi atomines bombas, kurios pagal Richterio žemės drebėjimus matuoti lentelė buvo 6.2 stiprumo, kas reiškia, kad sproginiai buvo "vidutiniško smarkumo".

Fordas ir Humphrey

PRINCETON, N. J. — Naujausiose išbandomose George Gallup "balsavimuose" prezidentas Fordas gavo 50 nušimčių, o pirmaeilis demokratų kandidatas 42 nušimčius balsų. Anketos rezultatai parodė, kad už Fordą pasisakė 39%, už Humphrey 33 ir už Wallace 24 nušimčiai.

Stebėtinaid didelį rinkėjų nušimtį Fordas gavo Rymo katalikų tarpe, kurių 39 nušimčiai pasisakė už Fordą, 37 už Humphrey ir 21 už Wallace.

George Wallace, Alabamos gubernatorius, pareiškė, kad jei demokratų jo nenuminuos, tai jis į rinkimus eis kaip trečios partijos kandidatas.

Uruganas Meksikoj

MAZATLAN, Meksika. — Valdžios pranešimu, uruganas Olivia, penktadienio naktį iš Pafifico okeano užpuolė Meksikos pajūrio rezortą Mazatlan devynis žmones užmušė ir 82 sužeidė. Prisibijoma, kad ukmuštų ir sužeistų skaičius dar padidės. Olivia užpuolė šią vietovę 100 mylių per valandą vėjo greičiu. Mazatlano rezorte mėgsta atostogauti daug amerikiečių iš Kalifornijos ir Arizonos.

TEL AVIV, Izraelis. — Buvusioji ministrė pirmininkė Golda Meir sekmadienį kreipėsi į Sovietų Sąjungą, prašydama leisti Benjaminui Levich emigruoti į Izraelį.

Leidimas jam buvo duotas, bet prieš keletą dienų atšaukty. Levich, 58 metų, yra vienas iš žymiausių Sovietų Sąjungos mokslininkų ir buvęs Sovietų Mokslių Akademijos narys. Golda per telefoną iš Tel Aviv į Maskvą pasakė Levichui: "Tu nesi užmirštas!"

Dar šilta.
Saulė teka 6:17, leidžiasi 4:51.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

REUMATOIDINIO ARTRITO REIKALAI

Švieskimes sveikatos pagrinduose — kitaip visi be reikalo kentėsime ir vargsime.

Mediciniškas raginimas

Visokių yra sąnarių ligų, vienu žodžiu artritu (arthritis) vadinamu. Kitokios kilmės artritas esti skirtingai tvarkomas. Toks podagrinis (daug kraujuje uric acid) artritas tvarkomas dieta ir dvejopais vaistais. Toks dėl minkštų kaulų atsiradęs artritas tvarkomas dieta ir hormonais. 2 Toks degeneratyvinis (senatviškos kilmės) artritas tvarkomas dieta, minkšta ir vaistais. Toks uždegiminis artritas tvarkomas atsakančiais antibiotikais.

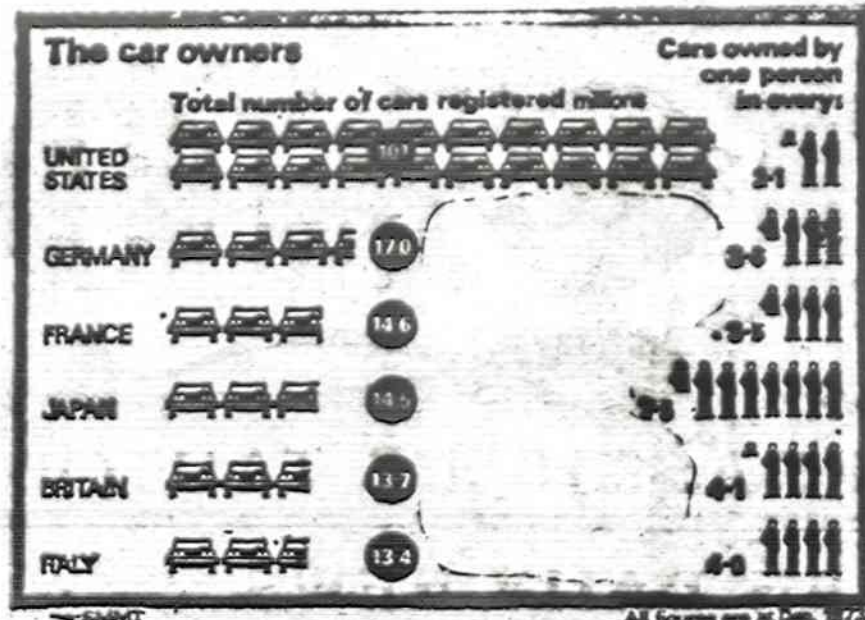
Visų sunkiausias artritas yra vadinamas reumatoidiniu artritu (rheumatoid arthritis). Apie jį čia ir pakalbėsime. Vienas procentas visų šio krašto gyventojų serga šiuo artritu. Gij, specialistų — reumatologų tai ligai gydyti yra tik 2,200. Pusę jų gydymu pacientų neužsiima: jie mokslinį darbą dirba arba

operuoja to reumato apardytus sąnarius. Taip kad tik vienas tūkstantis gydytojų reumatologų gydantių reumatoidinį artritą randasi šiame krašte. Tai labai nedidelis kiekis, palyginus su didele armija tuo artritu sergančiųjų.

Nusiminti reumatoidiniu artritu negaluojančiams nėra ko: 97% tokių pacientų gydo ne specialistai reumatologai. Vienas negeras dalykas šiame reikale yra ir jis štai koks: dauguma šeimoms gydytojų daug nežino apie tos ligos tvarkymą ir jie nenori turėti reikalų su tokiais ligoniais.

Kodėl gydytojai nenori gydyti reumatoidinį artritą?

Nėra specialaus vaisto tam artritui gydyti. Gydytojai, kaip ir pacientai, tiki pasakai, kad nieko negalima padėti reumato-

Statistikos lentelė rodo, kad amerikiečiai vis dėlto perka ir naudoja daugiausia mašinų. Amerikiečiai turi 101 milijoną automobilių, vokiečiai 17 milijonų, prancūzai ir japonai po 14 milijonų, o britai su italais turi po 13 milijonų automobilių.

idiniu artritu negaluojančiams pacientams. Tai yra didelė netiesa. Tikrumoje, šeimos gydytojas, ypač turintis pasitikėjimą ligonio ir jo šeimos — labai daug gali tokiam ligoniui pasitarnauti. Tik čia vėl nelaimė: gydytojas neturi laiko, nusiteikimo ir žinių, kad galėtų nuosirdžiai ir tikrai medicinškai tvarkyti tokių ligonių negales. Todėl iki šiol tokie ligoniai ejo nuo vieno gydytojo prie kito, pagaliau jie atsidūrė pas apgavikus, čia šep-tūnais (quacks) vadinamus.

Kaip emocijos paveikia reumatoidinio artrito pradžią ir eigą

Niekas nežino pasaulyje dėl ko atsiranda reumatoidinis artritas. Nežinant priežasties, nežinoma ir tai ligai vaisty. Emocijos čia lošia antraeilę rolę, kaip matysime vėliau. Reumatoidinis artritas yra viso liga (gydytojai tokią ligą vadiną sisteminę ligą). Todėl tai nėra vien sąnarių negalė — ji apimti gali širdį ir kitus organus. Daugiausia 3 moterys ir vienas vyras — tokie santykiai sušerama ta liga. Paprastai, ta liga sunegaluoja žmones tarp 30 ir 50 metų amžiaus. Taigi, sušerama ta liga jaunos — pusamžio sulaukusios šeiminių ir pačiam amžiaus darbingume vyrai. Ne tik fiziškai kamuojami esti žmonės tos ligos. Prisideda ir emocinis negerumas: žmonės ima nerimauti, nes visų bijoma liga užpuolę žmogų pačiame jo amžiaus žydėjime. Tas visiems turėtina galvoje. Galia, kad tūli gydytojai ta emocinę negerovę praleidžia pro pirštus.

Nėra velnias toks juodas kaip jis teplojamas

Laimė, kad toks artritas sunalaušina tik nedidelį skaičių žmonių. Apie 50% tokių ligonių serga ta liga lengvai. Tik nuo 15 iki 25% tokiu artritu negaluoja sunkiai. Dar yra ligonių besirandantių virš minėtųjų viduryje: jų vieni priskirti lengvoms formoms, kiti sunkioms. Tai labai svarbi ir kiekvienam atsimintina statistika. Žinokime, kad kartą nustatius tokio artrito diagnozę, nebūtinai žmogus pasmerkiamas sunkiai ligai. Daugelis žmonių labai išsigąsta dėl tokio artrito turėjimo: jie mano, kad būtinai pavirs luošais, kaip anas jų kaimynas kad pavirto.

Tikrumoje, kaip matosi iš statistikos, tik nedidelė dalis tokių ligonių serga sunkiai ta liga. Gydytojas nustatęs tos ligos diagnozę neišgąsdina pacientą, nes tikrumoje nėra ko gąsdinti. Pradžioje esti sunku nustatyti tos ligos diagnozę. Nėra tikro tyrimo tos ligos susekimui. Įvairių organų susirgimas gali daug ką reikšti, į tokį artritą visai nenurodyti. Bendras tos ligos reiškinys yra silpnumas. Bet jis irgi daug ką reikšti gali. Diagnozė nustatoma nusprendus iš ligos eigos — tas gali mėnesiai užtrukti. Tokio artrito diagnozė nustatoma išjungus visas kitas ligos — kitokias galimybes. Būdinga šitam artritui yra du reiškiniai: 1. sustingimas rytais sąnarių ir 2. sąnarių sutinimas.

Gydytojas su pagrindu pacientui suteikia vilties tos ligos sukontroliavimui. Dar gydytojas išaiškina pacientui, kad tas artritas savaime silpnėja ir sti-

prėja. Liga net negydoma pranyksta ilgesniam ar trumpesniam laikui, kad vėl po kurio laiko pasireikštų. Jei to pacientas nežinotų, ligai praėjus, jis manytų esąs pagijęs. Šitos žinios yra būtinos žinoti pacientui ir gydytojas turi atsakomybę jas perteikdamas pacientui. Jei gydytojas nebus teisingas tokio artrito tokios eigos išaiškinime, jis negalės reikiamai pacientą gydyti, nes tarp judviejų nesudarys reikiamas bendradarbiavimas.

Vaisiai prieš reumatoidinį artritą

Kokius vaistus gydytojas perrašys pacientui, didžia dalimi pareina nuo ligos stadijos, kurioje gydytojas pirmą kartą pacientą mato. Svarbu, kaip pacientas pajęgia sergantį sąnarį naudoti — jūdinti. Geriausias vaistas nuo tos ligos yra aspirinas. Taip, aspirinas. Visokius aspirinui panašius vaistus vaistinės ir vaistų pirkkliai perša per radio ir TV. Užsimerkit ir ausikis išsikiškite nuo jų pasipiginavimo. Vien tik grynas aspirinas naudotinas toje ligoje.

Čia paminėsim nenaudotinus sekancius vaistus toje ligoje: vaistinės priešais pacientų akis lentynose matysite sekancius nevertotinus vaistus: Arthritis pain form; Anacin; Empirin; Alca; seitzer; Excedrin; Excedrin P. M.; Arthritis stright; Bufferin; Tylenol. Gal dar kitokių aspirino pakaitalų gali mums prekybininkai piršti — visus juos reikės atmesti. Jei vienas aspirinas kartais nesukontroliuoja šito artrito ir liga ima žengti pirmyn, tada reumatologas Emmanuel Rudel, Cornell universiteto profesorius, vartoja aukšą. Jei tas nepadaeda, duodami taip vadinami prieš uždegimą vaistai (anti-inflammatory drugs). Tik retais atsitikimais ir mažom dozėm ir tik trumpam laikui prisieina duoti kortisono vaistų (prednisone). Žinoma, dabar dar yra bandymo stadijoje vaistai, kuriais bandoma gydyti reumatoidinis artritas. Čia prieiname kitą priežastį, kodėl daugelis gydytojų nesiima tokį artritą gydyti: ypač kada ta liga nėra sunkioje stadijoje. Tokie gydytojai jaučia, kad jiems nelengva vartoti galimai pavojingus vaistus (tokį kaip aukšas) gyvybei negresiančios ligos tvarkymui. Vien tik skausmas ir mądimams tvarkyti, kaip jie sako, jie nesiima už stipriai veikiančių ir kartais komplikacijas duodančių vaistų, kaip pvz., aukšas. Atrodo, kad aukšas paveikia ligos eigą — ji sulaukia.

Mankšta ir chirurgija reumatoidinio artrito tvarkyme

Gydytojas esti susipažinęs su paprastais sąnario judinimais, kuriuos pacientas turi pats atlikti. Čia vėl susiduriame su tingu giniais pacientais, kurie visą darbą atiduoda — paveda pilu lei — aspirinui ir gydytojui. Tokio nusiteikimo pacientas nesirytza nuodugnai ir nuolatini su pertraukomis jūdinti savus artrito apimtus sąnarius. Būtinai reikia sunormuoti — subalansuoti ligonio poilsį su mankšta. Taip pat turi pacientas vengti tam tikroje — negeistinoje ligai padėtyje sąnarius laikyti. Negalima laikyti po kelias pagalvės miegant, nes ta-

da galima sulaukti sulektoję padėtyje kelio sustingimo. Tiek pacientas, tiek gydytojas gali gauti patarimų — knygelių šio tokio artrito gydymo reikale iš vidinės Arthritic Foundation, arba tiesiai iš centro: 475 Riverside Drive, New York City, 10027.

Apie chirurginį gydymą galvojama tik paskutinėje tokio artrito stadijoje. Dabar yra labai didelė pažanga padaryta sąnarių atstatyme. Įstatomi dirbtiniai, ypač klubuose tokie. Kelių sąnarių pakeitimas dirbtiniais dar kol kas atliekamas su mažesniais pasekomis.

Nors liga nepagydoma, bet pagalba didelė galima

Nelaukime nė vienas pacientas, kad tik gydytojas viską atliktų šio tokio artrito tvarkyme. Pats pacientas turi aktyviai — labai veikliai įsijungti į savo ligos tvarkymą. Tik tada galima bus tikėtis, kad jis išvengs gydytojas nebus teisingas tokio artrito tokios eigos išaiškinime, jis negalės reikiamai pacientą gydyti, nes tarp judviejų nesudarys reikiamas bendradarbiavimas.

Kartais prisieina vartoti tokiems ligoniams prieš nusimnina vaistus (antidepressants). Bet daug geriau gydytojas pasielgia tada, kai jis save ligoniui atiduoda, o ne vien tik pilulę prirašo. Reikia padėti pacientui (dažniausiai tai bus pacientė) pakeisti jo gyvenimo ke-

lik: tokie žmonės nustoja savarankiškumo tam tikram laipsnyje. Duokim, tokia moteriškė dėl artrito ima nepajęgti valdyti automobilio. Šitoks gydytojo supratimas ligonio nepajėgumo ir to nepajėgumo tvarkymas yra didelė dalis tokios ligos gydymo.

Išvada. Nepaveskime sveikatos savos tvarkymo vien tik gydytojui, nežiūrint kokia liga mes negaluočiame. Daugiau gydytojų atsiradimas mūsų aplinkoje nepagerins žmonių sveikatos, kol patys žmonės nepasirys tvarkytis su savomis ydomis. Nei ligonių puikumas su brangiausiais įrengimais, nei visuotinas sveikatos draudimas, nei specialistų gausa — nieko apčiuopiamai gero sergantiems nesuteiks tol, kol patys žmonės, ypač amerikiečiai, asmeniškai nesirys tvarkytis reikiamai su savais nesveikais įpročiais. Tai apima čionykščių žmonių rūkymą, girtavimą, persivalgymą ir svorio nemetimą, kraujospūdžio pakeltą tvarkymą, mankštos stoką ir kitokius čionykščių žmonių nesveikus dalykus. Daugelis žmonių čia galvoja, kad jų sveikata yra jų gydytojų, o ne jų pačių reikalas. Nepamirškime, kad tik pats pacientas, o ne gydytojas labiausiai įtakoja pa-

skiro žmogaus sveikatą. Šitos tiesos prisilaikydami, keiskime save ir savo aplinką sveikame linkme. Daugiau apie reumatoidinį artritą sekantį kartą. Pasiskaityti. Mind and Medicine, Vol. 2, No. 8, October, 1975.

Kaip vyrai įrodė savo pranašumą

CHILPANCINGO, Meksika. — Du meksikonai — vienas Elisco Garcia Victorino, antras Pedro Morales tavernoje išgėrė po ketletą tekilos ir sutarė eiti namo ir apkulti savo žmonas, "pade-monstruoti joms, kad šie metai yra "Tarptautiniai Moterų Metai". Jiedu susilažino, kurs iš jų šio susitarimo neįvykdys, tai yra savo žmonos neapmuš, turės per ištisą savaitę mokėti už jų abiejų išgertą tekilą ir pasirašyti dokumentą, giriantį Tarptautinius Moterų metus ir išpeikti save, kaip niekam netinkantį vyrą".

Bičiuliams grįžus namo, kaimynai nebeapsiklausdami alaso, pašaukė policiją.

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RASO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESA.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis. Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žinoti ar vasaros pasisakymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTONO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išelių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Kviečiame į Felikso Vaitkaus skridimo 40 metų sukakties

BANKETA

Sekmadienį, š. m. lapkričio 16 d.

POLONIA GROVE SALĖJE

4604 ARCHER AVE.

(Prie 46-tos gatvės), Brighton Parke

Prisiminsime transatlantinio lakūno FELIKSO VAITKAUS prieš 40 metų skridimą per Atlantą ir kelionę į Lietuvą.

VAKARIENĖ,

MENINĖ DALIS

IR ŠOKIAI

Orkestrui vadovauja — G. JONIKAS.

Pradžia: 4 val. popiet.

Vakarienė su šampanu asmeniui 10 dol.

MINEJIMĄ RUOŠIA NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto raštu

1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu HA 1-6100.

Bus didelė Felikso Vaitkaus skridimo dokumentų paroda. Pranešimas, kaip tas skridimas buvo suorganizuotas.

VISI LIETUVIAI MALONIAI ESATE LAUKIAM BANKETE

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ŽEMES ŪKIO SVIETIMAS. Studija, išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus išlomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio svietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio svietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tautą gautų didžiulius ir didžiulius savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir privytų pačioms iskiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88,12%) buvo ūkininkai ir po pasauli išlaikytų lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikšia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autoriaus skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas sunus — mylimai Tėvynei Lietuvai".

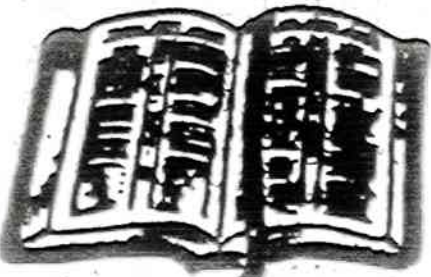
Knygos 300 puslapių su daug vaizdėlių ir lentelių, kaina tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiųsime.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiūn Lietuva, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai, Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsinys. Tai yra Amerikoje besikuriantio ir patvariai išsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKŲJŲ KILIMŲ Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpūdziai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitpropos propagandą bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemašis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemašis, LIUBILNO UNIJOS SUKAKTIES PARASTĖJĖ. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIESE, 1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

CHICAGOS MOTERŲ KLUBAS GARSINA LIETUVOS VARDĄ

Chicago Moterų klubas atliko pasigėrėtiną kultūrinį uždavinį, surengė aukšto lygio priėmimą Chicagoje reziduojančių konsulių ir konsulių šeimų moterų priėmimą Tautiniuose namuose praėjusį ketv., spalio 16 d. Renginio priėmimo iniciatorė yra L. G. konsulė, J. Daužvardienė, ji yra Chicagoje reziduojančių užsienio valstybių konsulių parengimų komiteto vadovė. Chicago Moterų klubo valdyba, kultūrinės ir politinės minties ir tikslo vedina, maloniai priėmė konsulės pasiūlymą ir surengė aukšto lygio priėmimą, kurį viešnios, neabejotinai, ilgai ir maloniai prisimins, nes tai iš tikrųjų buvo „kuo pasigėrėti ir kuo pasiskanauti, pasivašinti“.

Tautinių namų puošnios salės du ilgi stalai buvo nukloti žėrinčiais Lietuvos aukso — gintaru, jo meniškais dirbiniais. Buvo apstu įvairiaspalvio gintaro kaklo papuošalų, karolių, kabinių įvairiaformių, sagų, apyrankių, sidabre ar žalvaryje įremintų. Buvo retai besurandamo dydžio, kumštinio dydžio pasikrų gintaro gabalų, medyje ar žalvaryje įremintų, skirtų stalams, lentynoms papuošti. Šių puikųjų gintaro gaminių, dirbinių buvo išstatyta virš du šimtai gabalų.

Viešnios su dideliu dėmesiu, pasigėrėjimu ir apžiūrėdamos šiuos eksponatus. Valstybinio, politinio nusiteikimo viešnios kreipė rimtą dėmesį ir į išstatytą istorinės Lietuvos žemėlapi, šešioliktojo — septyniolikto amžiaus, kur Lietuvos sienos siekia Baltiją — Juodąsias jūras. Žemėlapis yra Amsterdam Blue Atlas leidinys. Ypač didelį dėmesį parodė daug apie šiuos dienu Lietuvos padėtį klausinėjo vokiečių Ilse Kinderlen, konsulių moterų komiteto pirmininkė.

Tad lietuvaiteis ir buvo puiki proga išsakyti savo širdies skausmą, papasakoti apie šiuos dienu Lietuvos neteisėtą politinę padėtį, apie pavergtos tautos kančias, jos stiprias laisvės aspiracijas. Buvo ir lietuviškų knygų stalas, ant kurio buvo išdėtos išsivijus moterų parašytos ar redaguotos knygos, kaip tai: dr. V. Sruogienės „Lietuvos istorija“, LDK Birutė draugijos naujausias, puošnus leidinys; konsulės J. Daužvardienės Lietuviški valgių receptų knyga, beletristikos, poezijos leidiniai, žurnalas Moteris ir t. t.

Knygos stalą suorganizavo, patikė dr. V. Sruogienė ir aktyvi klubo narė Jolanda Kerelienė. Juostų audimą, su natūralaus džio staklėmis, demonstravo A. Veselkienė, ji buvo viešnių ir savųjų nuolat ratu apsupta, klausinėjama.

Ant sienų kabojo puošnūs kilimai, taip pat buvo mūsų kūrybingų, darbščių moterų meni-

Iš kairės į dešinę matome ponią M. Marcinkienę, Lietuvių Moterų Federacijos Chicago klubo pirmininkę, Lietuvos generalinę konsulę J. Daužvardienę ir Birutę Naujokaitę Hall, Didžiosios Britanijos konsulo žmoną.
Foto A. Plausinaičio

nių darbai: A. Tamošaitienės, J. Marks, A. Veselkienės. Buvo papuošta lietuviškais šiaudinukais ir kalėdinė eglutė, Netoliese jos, tarsi, žvakių sietynas, suposi šiaudinukų sietynas, lietuvių mėgiamas namų papuošalas. Gintaro dirbinių parodą įrengė ir meniškais šiaudinukus padarė dr. A. Vaitaitienė, didelio meninio pajutimo moteris. Parodą organizuoti technikai jai talkino M. Krauchūnienė, A. Petokienė ir A. Simokaitienė.

Prie kito salės šono buvo padėtas ilgas ir puošnus lietuviško maisto gaminių stalas, jis, tarsi, gėlių lysė, žydėjo ir iš tolo kvėpė jo, maloniai dirgino uoselį, kėlė apetitą. Maisto gaminius patiekė Macevičienė ir D. Kurauskienė, svečius vaišinti talkino šios po nios: O. Andriūšaitienė, Pr. Masilionienė, Sekmokienė ir kitos.

Viešnios, idėmiai apžiūrėjusios parodos, buvo pakviestos prie vaišių stalo, kur jas visas oficialiai pasveikino ir pristatė L. G. konsulė, J. Daužvardienė, gi iš kitos pusės, viešnioms pristatė Moterų klubo energingą pirmininkę, M. Marcinkienę ir jos talkininkes, darbščiasias klubo nares, valdybos nares, suorganizavusias šį išskilmingą priėmimą.

Konsulių, viešnių vardu kalbėjo vokiečių, Ilse Kinderlen, ji nuširdžiai pasidžiaugė lietuvių meniškais dirbiniais, jų darbštumu, pasigėrėjo jų ištikimybe,

meile savai kultūrai, savo tradicijoms. Atkreipė rimtą dėmesį į istorinę Lietuvą, pasakė, kad ano meto Lietuva vaidino svarbų politinį vaidmenį Europoje, Lietuvą įrikiavo į kultūringų, pažangių Europos tautų eiles.

Seimininkių vardu kalbėjo Moterų klubo valdybos pirmininkė, Milda Marcinkienė. Ji padėjo viešnių atsevei, kalbėtojai, Ilse Kinderlen, visoms viešnioms už atsilankymą, J. Daužvardienė už tarpininkavimą ir padėjo visoms savo talkininkėms, išvardino visų pavardes. Viešnioms buvo įteikta po informacinį leidinį apie Lietuvą, tai: Lithuania. How much do we know about Her? ir leidinį The violation of Human rights, Forgotten Balts Lithuania. Visos viešnios pasirašė klubo svečių knygą, kurią pristatė ponė Diminskienė.

Netenka abejojti, jog šio renginio, priėmimo dalyvės išsinešė pasigėrėtiną išpuolį, simpatiją lietuvaitei ir Lietuvai ir šiuos savo jausmus ilgai ir plačiai skleis savo artimųjų ir draugų pasaulyje. Tai ir bus pats didžiausias atpildas klubo narems už padėtas neeilines, gražias reprezentacines pastangas.

Iš viso lietuviško pasaulio klubo narems taip pat priklauso didelis tautinis respektas, pagarbą, už jų tokias gražias kultūrinės ir politines pastangas — Lietuvai ir lietuviams!

Z. Juskevičienė

J. VILIUŠIS

Nereikalingas ir neprasmingas darbas

„Lithuanians in Canada“ knyga

(Tęsinys)

XX

Toliau knygoje, net iki 284 psl. imtinai, atpasakota mūsų lietuvių išsivijusios vidaus gyvenimo reikalai — suvažiavimai, kon-

seviškos vergijos, tremties ir Sibiro... ir mirties...

Aukščiau minėtų lietuvių pabėgėlių masė išsiskirstė po visą pasaulį. Dauguma jų prisiglaudė Amerikos kontinente, ypač daug JAV-se ir Kanadoje, kur jau su seniau imigravusiais susidarė imponuojantis mūsų lietuvių skaičius. Naujieji ateiviai atnešė idėją apsiungti visiems į vieną organizaciją.

Pirmas lietuvių išsivijusios pasaulinis kongresas įvyko 1958 metais New Yorke, įkūręs „Pasaulio Lietuvių Bendruomenės“ organizaciją. Tai įvyko tik po dešimties metų, kai ta minėta didžioji pabėgėlių banga pasiekė šį kontinentą.

Cia gali kilti skaitytojų klausimas, kodėl tiek daug tai užtruko? Knyga nepasako. O reikalus labai paprastas. Dešimties metų trukę, kol vietose susiorganizavo lietuvių sąjungos skyriai LOK'ų — laikinių organizacinių komitetų — pastangomis. Knyga labai išgarbina jau daug vėliau atsiradusios organizacijos priskykyje prezidentus, o neranda reikalo išskirti anų pirmųjų pirmųjų darbus! Be to darbu, nebūtų buvę ir kongresų ir prezidentų! Tai vėlta pastebėti tik tarp kitko!

Tur būt, su malonumu knyga pabrėžia, pasigiria, kad pirmieji du „P. L. B.“ (— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės) prezidentai buvo kanadiečiai: pirmas J. Matulionis, antras J. Sungaila, o tik trečias jau amerikonas (JAV) — J. Bačiūnas (mirė 1969 metais sausio mėn. 23 dieną).

Toliau knyga išvardija jau ir K. L. B. (Kanados Lietuvių Bendr.): pirmas — vėl J. Matulionis, antras — B. Sakalas, trečias — V. Meilus, ketvirtas — S. Kęsgaila, penktas — P. Lukoševičius ir šeštas — A. Rinkūnas.

Kadangi prezidentai keičiasi kas du metai, tai čia kyla klausimas, o kaip su kitais „KLB“ prezidentais ir „pasiryžėjusiais“ pareigūnais, kurie atėjo „valdžią“ jau po 1967 metų (Kanados šimtmečio šventės metais)? Ar dėl jų išleisime gal kitą knygą, ar lauksime kol Kanada švęs savo gyvavimo kitą šimtmetį?

Kad knyga paskyrė daugiau vietos stambesnėms mūsų kolonijoms, kaip Torontui, Hamiltonui ir Montrealui — tai yra aišku! Iš didesnio skaičiaus atsiranda ir daugiau konkurencijos, o ir dėlto daugiau „nusipelnusių, kalmus nuvertusių“ asmenų.

Tik praeinant, atrodo, knyga pamini ir dar septyniolika K. L. B. skyrių menkesnės reikšmės, įsisteigusios įvairiose Kanados vietose. Kažkodėl knyga pagailėjo vietos jų veikėjų atvaizdams?!

Cia reikia pastebėti, kad mūsų pačių organizacijos reikalai, tikslai, sunkumai, nepasisekimai, ji kartais tarpusaviai ginčai, yra grynas mūsų pačių vidaus reikalas. Na, ir gal mūsų Bendruomenės istorijai medžiaga, kitas etnines Kanados grupes visai tai neinteresuoja. Lygiai kaip ir mums visai nerūpi, kas dedasi italų, lenkų, ukrainiečių vidaus gyvenime. Reikia manyti, kad juo mažiau tai rūpi anglams.

Nebent kartais tik galima išgirsti ką nors apie etnines grupes rinkiminėse kompanijose. Anglų kalba knyga skirta tik anglams! Ypač, kai mes darome pastangas apjungti visus mūsų išsivijusius į vieną stiprią organizaciją — „Pasaulio Lietuvių Bendruomenę“ Reikia tik apgailestauti, kad pagal priimtą konstituciją „PLB“ — jos tikslas labai kuklus — kultūrinė veikla, ryšiai ir informacija...

Man, atrodo, kad pagrindinis tikslas mūsų pasaulinės organizacijos turėtų būti politinis — kova dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės! Visos mūsų jėgos — rūpestiai, veiksmai, propaganda ir lėšos turi būti pašvęstos Lietuvai gelbėti iš bolševikiškos vergijos!

Galutinėje išvadoje, kadangi tai liečia tik mūsų pačių vidaus reikalus, šis skyrius knygoje buvo visai nereikalingas!

(Pabaiga)

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ OTENRAST' "NAUJIENAS"

SODYBŲ PIEVELĖS

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Klekvenas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Seštoko knygelė, kuri vadinasi:

SODYBŲ PIEVELĖS

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šio knygelės pardavėja. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsime. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

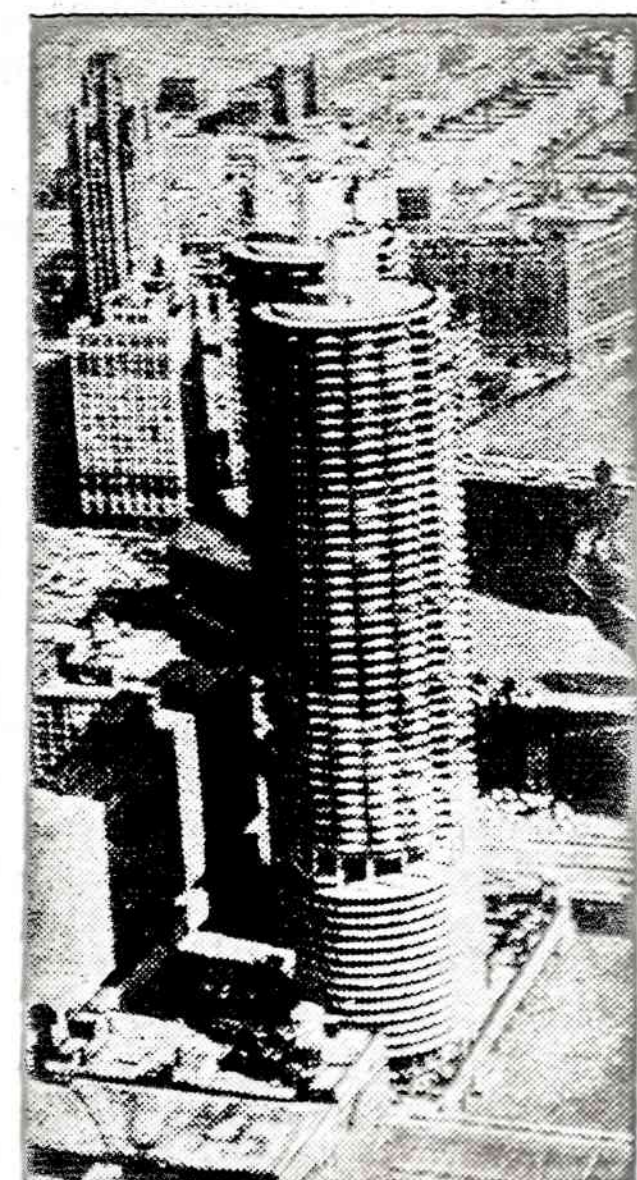
Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3078

Ištaigos pietuose klemas automobiliams pasitarti.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntumui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliui, chorui, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams \$30.00	
pusiui metų \$16.00	
trims mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$26.00	
pusiui metų \$14.00	
trims mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Apie "skirtingas socialines sistemas"

Leonidas Brežnevus, Rusijos komunistų partijos pirmasis sekretorius, prieš tris metus besikalbėdamas su JAV senatoriais ir biznierių, jiems aiškino, kad Sovietų Sąjunga turi truputį kitokią ekonominę sistemą, o visi kiti dalykai yra labai panašūs į Amerikos ir kitų pasaulio valstybių sistemose esančius. Jis bandė juos įtikinti, kad didelės valstybės bendrauja su kitomis valstybėmis, turinčiomis kitokius papročius, kitokias teisės sistemas, tai kodėl jos negali bendrauti su valstybe, turinčia kitokią "ekonominę sistemą"?

Ne tik pats Brežnevus, bet ir kiti sovietų valdžios atstovai Jungtinėse Tautose ir kituose subūvimuose labai dažnai primena, kad "skirtinga ekonominė sistema" neturėtų būti kliūtis vesti prekybą, pasikeisti mokslinėmis žiniomis, pasikeisti turistais, diplomatais, pasirašinti sutartis ir kitus tarptautinius dokumentus. Daugelis valstybių yra pasirašiusios visą eilę įvairiausių sutarčių su Sovietų Sąjunga. Jie tariai savaitėmis mėnesiais, kol įkalba įvairius dviprasmius terminus, juos pasirašo, o vėliau savotiškai juos aiškina.

Helsinkyje buvo pasirašyta Europos valstybių deklaracija, kurios dėsniais tos valstybės pasizadėjo siekti taikos Europoje. Dar nespėjo nudžiūti pasirašiusių valstybių galvų plunksnų rašalas, jau pasigirdo įvairiausios Helsinkio deklaracijos interpretacijos. Brežnevus pasirašytus principus vieną aiškino, o prezidentas Fordas, premjeras Wilsonas ir kiti Europos valstybių vadai juos dar kitaip aiškino. Pavergtiems lietuviams taip pat reikėjo paaiškinti Helsinkio deklaracijos dėsnius. Lietuvoje veikianti okupanto propagandos agentūra tuos principus aiškino brežneviškai: "pripažintos Lietuvos ir dabartinės Sovietų Sąjungos sienos", kada Lietuvos vardas konferencijoj visai nebuvo paminėtas, Lietuvos valstybės galva Helsinkyje nedalyvavo ir Lietuvos sienos nebuvo liečiamos. Vilniun suvarytiems lietuviams buvo įskaita džiaugtis Lietuvos prijungimu prie Sovietų Sąjungos, t. y. ne prijungimu, bet "prijungimo patvirtinimu". Prievara sovietų karo jėgos jau seniai ją prisijungė, o to "prijungimo patvirtinimas" visai nebuvo dienotvarkės įrašytas.

Bet okupantas nesitenkino vien oficialiu "prijungimo patvirtinimu". Jis į darbą įkinkė pasvalietį Joną Ani-

Kudirka liudija tarptautiniame teisme

Simas Kudirka išvyko į Kopenhagą, į Daniją, liudyti savo ir Sacharovo vardu Tribūnui (Danijos Parlamento rūmuose) apie žmogaus teisių pažeidimą Sovietų Sąjungoje. Prieš atsakydamas į teisėjų klausimus, jis padarė tokį pareiškimą:

Manoji lietuvių tauta, gaivinama prisiminimų apie buvimo Lietuvos valstybę, kuri gyvavo nuo XIII a. pradžios iki XVIII a. pabaigos, ir vykdydama žiugždos istorijos mokslus baigusį ir su komunistais jau seniai bendradarbiaujantį, palyginus, jauną vyrioką. Kad lietuviai suprastų Helsinkio deklaracijos dėsnius, jis pradėjo rašyti apie Amerikos lietuvių, nenorinčių sutikti su šiandieninėje Lietuvoje veikiančia "skirtinga socialine ekonomine sistema", su kuria jau yra sutikusios kitos valstybės. Jis tvirtina, kad Amerikos lietuviams buvo suduotas smarkus smūgis, kai buvo pasirašyta Helsinkio deklaracija. Jis kalba apie balandžio 11 ir 12 dienas Chicagoje įvykusią veiksmų konferenciją, kur jau buvo iškeltas šitas klausimas ir dėl jo veiksniai negalėjo susitarti.

Aničas gauna vieną kitą Amerikoje spausdintą laikraštį pasiskaityti, bet jis dažniausiai vadovauja Amerikoje leidžiama komunistine spauda visiems vertinimams daryti. Apie Amerikos lietuvių jis sprendžia ne iš laisvos lietuvių, bet iš Bimbos ar Jokubkos redaguojamos spaudos. Komunistų partijos centro komiteto leidžiama organe Aničas parašė straipsnį "Pradarė realybės jausmą". Cituodamas Bimbą, Aničas šitaip Tiesoje aiškina Amerikos lietuvių nesutarimus, kilusius dar prieš Helsinkio konferenciją:

"Kame tų ginčų ir peštynių tikras pagrindas? Man atrodo, kad tikroju pagrindu yra eilinių "dypukų" blaivėjimas visu Lietuvos klausimu. Jie pradeda įmatyti, kad jų lyderiai juos padarė Lietuvos ir lietuvių tautos priešais. Jie pradeda įmatyti, kad jų sudėti doleriai panaudojami pūstai propagandai prieš gimtąjį kraštą. Jie pradeda zurzėti ir bruzdėti prieš tokią politiką. Tas pradeda paveikti kai kuriuos lyderius. Kai kurie jau nebeveikia užuominų, kad tokios politikos reikėtų atsisakyti, kad reikėtų kokia nors forma pradėti su tarybų Lietuva bendradarbiauti ir t. t. Tai jie ir gauna pylos iš savo kolegų, kurie nori tą politiką dar paastrinti ir praplėsti". (Tiesa, 1975 m. spalio 21 d., 2 psl.).

Reikalas eina ne apie eilinių dypukų "prablaivėjimą", kaip Aničas tvirtina, bet apie kelių vadų, sulindusių į strategines lietuviškų organizacijų ir spaudos vietas, bandymą lietuvių, kovojusių ilgus metus už gintinio savo krašto laisvę, kėlusius aikštėn okupanto melagingas pasakas apie menką "ekonominę sistemą skirtumą", bet nurodžiusius, kad už tos "ekonominės sistemos skirtumo" slepiasi patys žiauriausieji prievartos veiksmai. Svarbiausia, kad už tos "skirtingos sistemos" slepiamas pats didžiausias pavertų žmonių išnaudojimas.

Amerikon atvažiuojant eliniai lietuviai žino, ką komunistai nepriklausomoje Lietuvoje padarė, todėl jie ir šiandien nenorini su jais bendradarbiauti. Tuo tarpu į vadus prasimušusieji ir mažiau išprususieji katalikų spaudą pagrobūsieji vadai ir vadukai nori su okupantu bendradarbiauti. Čia yra visa Amerikos lietuvių nesutartinė esmė. Kas šį dalyką supranta, tam aišku, kad už "skirtingos ekonominės sistemos" slepiasi baisi okupanto saualė ir pagrindinių žmogaus teisių mindžiojimas.

ma tautų laisvo apsisprendimo teisę, 1918 vasario 16 d. deklaravo nepriklausomą ir nuo visų ryšių su kitomis valstybėmis atpalaiduotą Lietuvos suvereninės valstybės atstatymą. 1920 m. liepos 12 d. Lietuvos Respublika su Sovietų Rusija Maskvoje pasirašė taikos sutartį, kurios I str. nustatė, kad Sovietų Rusija "laisvu noru ir visiems laikams atsisako nuo suvereninių Rusijos teisių į lietuvių tautą ir teritoriją".

1926 m. rugsėjo 28 d. Lietuvos Respublika su Sovietų Sąjunga Maskvoje pasirašė nepuolimo sutartį, kurios du straipsniai abi pasirašančios pusės įsipareigoja visomis aplinkybėmis gerbti viena antros suverenumą bei teritorinį integralumą ir neliečiamybę. 1934 m. balandžio 4 d. Lietuvos Respublika ir Sovietų Sąjunga Maskvoje pasirašė protokolą, kurio I str. nustatė, kad 1926 m. rugsėjo 28 d. nepuolimo sutartis laikoma pratęsta iki 1945 m. gruodžio 31 d.

Bet Sovietų Sąjunga, laukydama aukščiau minėtų sutarčių raidę ir dvasią, 1939 m. rugpjūčio mėn. 23 d., pasirašydama su nacių Vokietija nepuolimo sutartį, prie jos prijungė ir papildomą slapto protokolą, kurio I straipsniai nustatė, kad "tuo atveju, jeigu srityse, priklausančiose Baltijos valstybėms (Suomija, Estija, Latvija, Lietuva) įvyktų teritorinių bei politinių pertvarkymų, šiaurinė Lietuvos siena bus Vokietijos ir SSR interesų sfera".

O 1939 m. rugsėjo 28 d. Sovietų Sąjunga su Vokietija sudarė tą papildomą slapto protokolą I straipsniais pakeičiant nauju slapto protokolu, kuris nustatė, kad Lietuvos valstybės teritorija, išskyrus mažą juostą, pažymėtą specialia žemėlapyje, atiteks Vokietijai.

1941 m. sausio 10 d. Maskvoje Vokietija su Sovietų Sąjunga pasirašė dar vieną naują slapto protokolą, kuris nustatė, kad "Vokietijos Reicho vyriausybė atsisako savo pretenzijų į Lietuvos teritoriją, minimą 1939 m. rugsėjo 28 d. papildomame slapto protokole" ir kad "SSSR vyriausybė yra pasirengusi kompensuoti Vokietijos Reichui už teritoriją minimą šio protokolo pirmame punkte, mokėdama Vokietijai 7.500.000 aukso dolerių, arba 31.500.000 reichsmarkių".

Pagal ankščiau minėtus Sovietų Sąjungos slapto susitarimus su nacių Vokietija, Sov. Sąjunga 1939 m. spalio mėn.

primitė Lietuvai savo karinės jėgas, o 1940 m. birželio 14 d. įteikė Lietuvai ultimatumą ir birželio 15 d. Sov. Sąjungos karinės jėgos okupavo Lietuvą. Lietuvos prezidentas pasitraukė į užsienį, o Maskvos adsiųstas emisaras Dekanozas sudarė marionetinę Lietuvos vyriausybę, kuri pagal Maskvos instrukcijas įvykdė sovietinio tipo "rinkimus" į vadinamąją liaudies seimą, kuris 1940 m. liepos 21 d. atsisakė Lietuvos valstybės nepriklausomybės ir paprašė Sov. Sąjungą, kad Lietuva priimtų į savo sovietinių respublikų sudėtį.

Lietuvių tauta prieš sovietų okupaciją organizavo pagrindinio rezistenciją ir laukė tinkamo momento atsikratyti okupacijos jungo. Kai 1941 m. birželio 22 d. prasidėjo Vokietijos — Sovietų Sąjungos karas, Lietuvoje įvyko tautos sukilimas. Sukilėliai sudarė Laikinąją Lietuvos Vyriausybę. Bet kadangi Lietuvos nepriklausomybė kliudė Hitlerio planams, buvo paversta "Generalbezirk Litauen" su Hitlerio komisaru.

1944 m. Lietuvą vėl reokupavo Sovietų karinės jėgos ir atstatė 1940 — 1941 metais veikusių sovietinį režimą. Tam sovietiniam režimui labai prielaidė ginklu Lietuvos partizanai. Tame laisvės kare krito per 60.000 Lietuvos laisvės kovotojų. Nors ginkluotas lietuvių tautos pasipriešinimas okupantui buvo palaužtas, bet lietuvių tautos rezistencija prieš okupaciją nesiliovė, nepasibai gė ir tebesitęsia iki šiol.

Per 80% Lietuvos gyventojų yra katalikai. Juos sovietinio režimo siekia suateistinti. Dėl to labai varžo tikinčiųjų religinę praktiką, jaunimo mokymą tikėjimo tiesų, dvasiškumą, religinių pamokymų atlikimą, žodžių, višą religinį gyvenimą. Pagrindinė Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika apie tai pateikia labai gausios faktinės medžiagos.

Maža to, kad sovietinis režimas okupuotoje Lietuvoje atėmė lietuvių tautai laisvo apsisprendimo teisės vykdymą, kad sutryptų Lietuvos žmonių pagrindines asmens teises, priimtą Jungtinių Tautų Visuotinėje Žmogaus Teisių Deklaracijoje: sąžinės ir tikėjimo laisvę, žodžio ir spaudos laisvę, bet Sovietų Sąjungos genocidinė politika labai sumažino ir Lietuvos gyventojų skaičių. Pagal statistikos duomenis tarp 1940 ir 1958 m. Lietuva yra netekusi 1.276.900 savo gyventojų.

Režisiorius Kvirinas Runimas (autorius). Sufleris Linda Griščiūnaitė, grimas Juozas Korsakas. Vaidintojai: Feliksas Kasparsas, Rolandas Zumasas, Rita Vabalaitė, Dana Ruminaitė, Bronius Bikučius, Jonas Platakis ir Rimas Baužys.

Drama buvo giliai jaudinanti ir gerai suvaidinta. Kas stebėjo buvo patenkintas, kas nebuvo — apgailėtas. Malonu, kad jaunimas ėmėsi to garbingo darbo. Geros sėkmės, mielais lietuvių jaunime. Stasys Patlaba

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS

O KAS TU?...

36

Stabdant jis taip sukaukdavo, sucypdavo, jog pereinavo į siurpas per visą kūną, pagalvojus bėglį patekus po pravažiuojančio automobilio ratais. Eidami ir sutikę mergaites, jas užkabinėdavo, merkę akim, ką dar nešvankaus pasakydami. O tos patenkintos klegėjo, juokėsi. Ji buvo maži, kaip jos pačios nuošalesnės vietose net nepadoriai užkabinėdavo berniukus. To, kad ji pati, jauna būdama, gal ir nevisada gerai pasielgdavo, nepagalvojo. Jai dabar atrodė tada visai kitaip ir padoriai elgėsi, bent toje apylinkėje kur ji augo. Jos pyktį dar kaip pasityčiojimu padidino priešais ateinančių jaunuolių porė. Jie ėjo susikabinę rankomis. Jau buvo visai netoli jos, kai berniukas patraukė arčiau savęs mergaitę ir ją pabučiavo. Paskui praėjo ją, lyg nieko nebūtų buvę.

—Koks pasileidimas — kalbėjo ji pati sau — ir koks kvailumas mergiotės: ką jie daro užkampiuose, bausi ir pagalvoti, ir ta kvailė nesupranta, kad ko gero pabėgs, kaip šuo prie kito kampo... Kiek dabar tokių nepilnamečių mergaidių gimdo ligoninėse.

Ji namus grįžo ji ne tik apsvylusi, bet ir supykusi. Palaisčiusi gėles ir nieko su jomis nebeprisikalbėjus, paruošė sau pietus,

bet ir jie jai atrodė apkartę. Nebuvo kas veikti, knygų Patricia neskaitydavo. Dar valandą kitą pavaičiavo jausi po kambarius, nuėjo prigulti poilsio į lovą. Galvoje primigtį tik porą valandų bet ilgai neužmigė; paskui užsnūdo taip kietai, kad pabudo jau po saulėlydžio, kada danguje žėrėjo žvaigždės.

Jos širdyje buvo ramiau, bet kažko dar trūko. Praverė langus ir pati persivėrė ant palangės parymoti. Vakaras buvo ramus, tylus ir dvelkė gaivinančia vėsa. Kartais praeidavo šaligatviu vienas, kitas žmogus, ar gatvė pralėkdavo žibantiomis šviesomis automobilis. Matė, kaip iš priešais esančio namo išsiriti trys paaugliai, vesdami su savim šunį, pasišvaistę gatvėje ir paskui dingo kažkur skersgatviuose. Ramios ir tylios naktys ją kažkaip veikdavo. Kodėl taip būdavo, ji pati nesuprاندavo. Josios gamtos grožio supratimas nebuvo toks sąmoningas, bet pajuntamas tik sielos gėmėse, kartais save pačią klausiant, kodėl taip gera ir jauku po atviru dangumi. Ir dabar tos žydrios, giedros žvaigždės padangės buvo tik kaip kokie rėmai jai pačiai, jos sielai ryškiau, aiškiau atspindėti. Prieš jo akis prisiminimų šviesoje iškilo gvyai jaunatvės dienų vaizdas ir kaip tik tas, ką ji pavadino pirmąja savo nepamirštama meile.

Tada kaip tik buvo pavasaris, ir ji buvo šokių vakare. Muzika buvo gera, salė

erdvi, bet joje buvo susirinkę ir daugiau jaunimo. Po daugiau, kaip poros valandų linksmų, smagių šokių, valandėlė muzikai pritilus, visi išėjosi, kalbėjosi, išsisklaidė visuose salės pakraščiuose. Ji buvo arti durų ir kažkodėl vienu metu instinktyviai atsigrėžė į salės duris. Durs prasiėrė ir ėjo nauja porė. Nieko tai nebūtų buvę nuostabaus, bet vaikino didelės, plačios akys švietė nuostabiai, retai pasitaikanti šviesa. Jų šviesa taip veikiai pasiekė Patriciją, kad ir kiek vėliau, vis norėjosi jas pamatyti. Tai buvo kažkas nuostabaus jai pačiai. Ji žinojo juos esant dviese, per tą akių šviesą ji nepastebėjo ne tik kaip atrodė jo mergina, bet ar pats vaikas yra gražus iš išvaizdos, tokiomis nuostabiomis akimis. Ta jų šviesa užtemdė viską. Jos laimė jų žvilgsniai, lyg ne tyčia susitiko. Susidarė įspūdis, kad tos akys, kurios pasiekė jos pačios širdį, godžiai pasižiūri į ją. Ji nekydo. Praslinkus gal porai valandų, muzikai pradėjus griežti naują šokį, tas vaikas perleido savo merginą draugui ir pats priėjęs prie jos nusilenkė, pakviesdamas ją šokiui. Šokant širdyje buvo linksma, kojos lengva ir šokių pagal muzikos taktą ėjo labai sutartinai. Abu tylėjo, nedrįso ji net pažvelgti į tas nuostabias jo akis, tik kartais jis ją arčiau prie savęs pritraukdavo, prisiglausdavo, kad ji pajausdavo ne tik prakaito kvapą, bet ir jo kūno šilumą. Pagaliau jis į ją prabilo ir gvyu žodžiu. Ir tas jo

prislopintas žodžių garsas jai pasirodė taip pat švelnus.

— Jūs šokate labai lengvai. Mums reikėtų dažniau susitikti šokiuose ir pašokti.

Dabar ji išdrįso į jį pakelti savo akis, kurios lyg fotografavo jį patį ir jo veidą. Atrodė nepaprastai gražus. Veidas kiek pailgas šviesus, kiek įraudę skruostai. Jo plaukai buvo tamsiai gelsvi, garbanoti ir šokant jie dribo ant jo kaktos, kuri buvo suprakaitavusi. Tą nuostabią valandėlę, ji nesugalvojo ką atsakyti ir tuo labiau, kad tas gražusis vaikas buvo atsivedęs merginą. Neteko jiems daugiau tą vakarą šokti, nors jų žvilgsniai susitikdavo ir išeidamas vėliau iš salės jis dar linkelėjo jai.

Tos akys ją persekiojo ir grįžus namo. Ji taip gerai prisiminė jo veido grožį, gražų naugumą, bet kokios spalvos buvo jo akys, jai nebuvo aišku. Jos tik nuostabiai švietė ir kėlė širdyje ilgęsi, bet nelaimė prisiminėdavo su juo atėjusią merginą, kurios, kaip ji atrodė, nebuvo gerai nei išžiūrėjusi. Buvo didelis noras jį susitikti, pamatyti, bet nebuvo tokios progos, nebuvo ir vilties su juo susidraugauti. Stengėsi jį pamiršti, bet nesisekė, tos akys švietė jai, kai tik ji viena būdavo savo kambarielyje. Po keturių dienų jai atsirado reikalų kiti ką nusipirkti rūbų krautuveje. Ėjo pamažu, nebuvo ko skubėti, ir diena buvo labai graži. Paskui kažkodėl perėjo skersai gatvę, nors nebuvo reikalo, nes krautuvė buvo toje pačioje pusėje, kur ji

pradėjo eiti. Vos tik tai pajėjo pusbloki, pamatė priešais ateinantį ir jį. Nebežinojo nė kaip praleisti, prasilenkti, o pamąčiusi jo akis, pradėjo painiotis ir pačios kojos. Priartėjęs jis sustojo priešais, sakkydamas:

— Ką aš matau... Koks netikėtas ir malonus susitikimas.

Ji dar tylė, bet jis tęsia toliau:

— Mane lyg nujautimas patraukė. Paprastai, išlipęs iš tramvajaus, tuoj suki į gatvę, o šiandien net tris blokus išlipau ankščiau...

— Aš einu į krautuvę, — lyg pasiteisindama pasakė Patricija.

— Gerai, kad taip iš netyčių susitikome. Aš norėčiau ir kitą kartą vėl, bet be to atsitiktinumo susitikti. Ar nebūtų gerai?

— Kodėl taip manai? Manau, jūs tik šiaip sau sakote, ir nėra jums tai svarbu.

— Kaip tai nėra svarbu! Aš po šokių vakaro dažnai apie jus pagalvodavau... Man vis rūpėjo, kur ir kada galėsiu jus susitikti.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

NAUJIENAS

Jos visad rašo

TEISYBĘ

TELEF. PR 3-3213

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
3858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmos ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTU IR ŠLAPIMO TAKU
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
660 SUMMIT STREET
ROUTE 38, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val.
Antradienis, penktadienis nuo 1-5 val.
Iš šeštadienio 8-3 val.
Iš sekmadienio 10-12 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicine Director
1934 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienas ir
šeštadienio 8-3 val.
Tel. 342-2727 arba 342-2723.

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
5214 No. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818.
Residencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2434 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradi-
eniais, ketvirtadieniais ir penkta-
dieniais nuo 9 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Tretadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PUSLIS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2434 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sėdima praktika, spec. MOTERU ligos
Ofisai: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadi-
enį, penktadienį 9-5 val. vak. Šeštadi-
enį 9-12 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tomasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2434 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmos ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonu GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2450 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHEN YOU BANK OR WORK

BALFO SEIMAS BUS CHICAGOJE

Aštuonioliktasis Balfio sei-
mas įvyks 3 m. lapkričio mėn.
8 d. Chicagoje. Kas dveji me-
tai įvykstantis seimas yra svar-
bus įvykis Balfio organizacijai
ir taip pat visai lietuvių visuo-
mei. Nes Balfas yra JAV lie-
tuvių kūriny, kurio tikslas
padėti ir nelaimę patekusiems
savo tautiečiams.

Metų eigoje keitėsi Balfio vei-
kėjai, keitėsi ir šalpos reika-
lingi, tačiau nesikeitė pats or-
ganizacijos tikslas — telkti šal-
pai lėšas ir padėti šalpos rei-
kalingsiems. Balfio tiesiama pa-
galbos ranka pasiekia lietu-
vius anapus ir šapus geležinės
uždangos. Todėl svarbu, kad
Balfio organizacija būtų na-

riaus ir skyrtais gausi ir stipri.
Seimas yra Balfio organizacijos
aukščiausias veiksnys, todėl
seimo padaryti sprendimai yra
svarbūs Balfio organizacijai.

PASIRUOSIMAS SEIMUI

Seimo pasisekimas daug pri-
klauso nuo seimui pasiruoši-
mo. Jeigu ruošiamasi iš anksto
ir apsvaistytai, tai yra dides-
nis užtikrinimas, kad seimas
pasiseks ir atliks savo paskir-
tį, jeigu ruošiamasi paskubo-
mis, tai seimo pasisekimas ne-
užtikrintas.

Centro valdyba seimo vietą
ir laiką paskelbė tuoj po Wa-
terburyje įvykusio Balfio di-
rektorių suvažiavimo, kuriame
buvo nutarta seimą sukvies-
ti Chicagoje lapkričio mėn.
pradžioje (suvažiavimas buvo
balandžio mėn. 12 d.). Sky-
riams oficialius pranešimus
centro valdyba išsiuntinėjo ga-
na anksčiau, kad skyrtais galėtų
laiku išrinkti ar paskirti atsto-
vus ir jų mandatus prišūsti į
centrą. Įstatai įsakmiai nuro-
do, kad atstovų mandatai cen-
trą turi pasiekti ne mažiau 14
dienų prieš seimui įvykstant.
Vėliau prišūsti mandatai, ar
atstovų pasikeitimai nebus už-
skaitomi. Centro valdyba at-
dėi žiūrėti, kad nebūtų prasi-
lenkta su įstatais, nes mažas
prasilenkimas, gali sukelti di-
delių nemalonumų ir nesklan-
dumų.

Toliau nuo Chicago esan-
tiems skyriams atstovų, ku-
rie seime dalyvaus, išrinkimas
ar paskyrimas yra nelengvas
uždavinys, bet, atrodo, kad
skyrtais šį uždavinį nuosirdžiai
atlieka.

Seimą glaboja Balfio Chica-
gos apskritys valdyba su chi-
kagiskiais skyriais. Seimui
rengti komitetą taip pat sudaro
Chicago apskritys valdyba —
vadovauja Valerijonas Šim-
kus. Atskiriems darbams atlikti
sudarytos komisijos: nakvy-
nių, vadovauja Juozas Macke-
vičius, transportacijos — Felik-
sas Sereičikas, registracijos —
Ona Zailskienė, spaudos —
informacijos — Algirdas Pu-
žauskas ir kt. Seimo leidinį
ruošia Aldona Daukienė, o
posėimine vakariene rūpinasi
Laima Aleksienė.

SVARBIEJI UŽDAVINIAI

Visų prie buvusių seimų dar-
botvarkės panašios, tačiau tai
nesumazina seimo uždavinį
svarbos. Neminint centro val-
dybos ir kitų pranešimų iš-
klausymo, po jų diskusijų ir
užgyrimo ar papeikimo seimo
atstovai susidurs su dviem svar-
biais uždaviniais, kuriuos tu-
rės išspręsti. Vienas jų yra Bal-
fo direktorių išrinkimas, kitas
— Balfio įstatų atskirų para-
grafų pakeitimas ar papildy-
mas.

Direktoriai sudaro aukščia-
sį veiksnį tarpseiminiame
laikotarpyje. Jie išrenka di-
rektorių pirmininką ir centro
valdybą. Centro valdyba yra
svarbiausias vykdomasis veiks-
nys Balfio organizacijoje. Ji
sudaro iš direktorių, o di-
rektorių išrinkimo atsakomy-
bė tenka seimui.

Organizacijai naudinga, kai
direktoriai išrenkami iš įvai-
rių vietovių. Tokiu būdu direk-
torių suvažiavimuose apima-
ma visos JAV lietuvių gyven-
vietės.

Įstatai nedažnai pertvarko-
mi. Šios kadencijos pirmame
direktorių posėdyje išrinkta
įstatų komisija su kvietiniais
talkingais daug pasidarbav-
o, iki paruošė reikiamus įs-
tatu pataisymus. Įstatų pertvark-
ymo sprendimas taip pat teks
padaryti seimo atstovams.

Seime daugiau dėmesio rei-
kėtų skirti ir organizaciniais
reikalais: narių telkinti,
skyrčių organizavimui ir skyrčių
į apskritis apjungimui.

Seimo užbaigimui rengiamas
vakarienis. Tiek seime, tiek
vakarienyje kviečiami dalyvau-
ti visi lietuviai, ne vien tik at-
stovai. Gausiu dalyvavimu pa-
rodysime pritarimą Balfui, pa-
rodysime, kad domimės Balfio
veikla. Seimas vyks lietuvių
parapijos salėse Brighton Par-
ke, lapkričio mėn. 8 d. Pra-
džia 10 val. Prieš seimą ten
pat įvyks kadenciją baigiančių
Balfio direktorių suvažiavimas.

Jonas Jasaitis

Anglijos naujienos

— Spalio 11 d. atidaryta dail.
M. Dobužinskio darbų paroda.
Ji vyksta Oxforde Ashmolean
muziejaus patalpose. Dauguma
jo išstatytų darbų yra dekoraci-
jos, darytos Kauno valstybinio
teatro pastatymams.

— Spalio 13 d. Londone tragiš-
kai mirė Stasys Tadaravičius.
Tos dienos vakare jį emanti
skersai gatvę užkludė prava-
žiuojantis motociklas ir partren-
kė ant grindinio. Nuvežtas į li-
goninę neatgavo sąmonės ir grei-
tai mirė.

Velionis buvo gimęs 1917 m.
spalio 9 d. Zovodos k. Suvalkų
Kalvarijos parapijoje. Buvo ket-
virtas iš penkių vaikų ir trijų
metų amžiaus liko našlaitis. Bai-
gė žagariškių pradžios mokyk-
lą. Dalyvavo jaunimo organizaci-
jose ir mėgo sportą. 1937 m.
įstojo savanoriu į Lietuvos ka-
riūmenę ir tarnavo 9 mėsinin-

kų L. K. Vytenio pulke. Po ant-
rojo karo atvyko į Angliją ir
prie Edinburgo 3 m. dirbo ang-
lų kasykloje. Vėliau persikėlė
į Londoną ir 1956 m. čia atidarė
nuosavą siuvyklą. Priklausė
įvairioms organizacijoms, pini-
gais rėmė lietuvišką veiklą ir
spaudą. Palaidotas Londone.

— Spalio 17-18 dienomis Lon-
done, Pastoral Centre buvo su-
ruoštas naktinis budėjimas. Tai
buvo maldos ir susitelkimo bu-
dėjimas, aukojamas už perse-
kiojamus tikinčiuosius. Į suruo-
šė "Aid to the Church in Need"
sambūris. Pabaltiečiams buvo
paskirta spalio 18 d. naktis.

— Siemet Anglijoje gerokai
pakeltos pašto siuntų kainos.
Tai kai kurios įstaigos dėl bran-
gumo nesiūnia laišku per paštą
ir juos išnešioja įstaigų tarnau-
tojai. Ypatingai žmonės prašė
sumažinti kainas kalėdiniais
sveikinimams. Bet paštu val-
dyba nenori jas sumažinti. Jei-
gu kainas nesumažins, tai gal-
vojama "streikuoti" ir paštu ne-
siųsti kalėdinių sveikinimų. Siū-
lomi planai kaip būtų galima
sveikinimus išdalinti nesinaudo-
jant pašto pagalba. Tai ryšium
su tokiu savotišku streiku, gal
siemet mažiau sveikinimų bus
pasiųsta ir į Ameriką.

V. Vytenietis

SKAITYK IR KITĄ PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

Mirus kuratorei, mokytojai
ELZEI PALŠIENEI,
Jos gyvenimo draugui, kuratoriui Stasiui,
dukrai dr. Astai, jos šeimai, giminėms ir
artimiesiems reiškia gilią užuojautą

Liet. Ev. Reformatu
Bažnyčios Kolegija

A. + A.
PETRONĖLĖ RUDIS
Pagal tėvus Amblozas
Gyv. 7310 So. Campbell Ave.

Mirė 1975 m. spalio mėn. 25 dieną, 12:45 val. popiet, sulaukusi
84 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno daugelį metų.
Paliko nuliūdę: dukrė Albina Jonikas, jos vyras Michael, 2 anūkes
— Sylvia Stephan, jos vyras Paul, ir Elaine Butkus, jos vyras John.
2 proanūkai — Michael ir Shawn Stephan bei kiti giminės, draugai
ir pažįstami.

Vėlonė buvo žmona mirusio Vinco.
Prašoma nesiųsti gėlių.
Buvo amžina narė Sv. Kazimiero Seserų Rėmėjų.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st
Street.

Trečiadienį, spalio 29 dieną 9:15 val. ryto bus lydima iš koply-
čios į St. Adrian's parapijos kapinaitę, o po gedulingų pamaldų bus
laidojama Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Petronėlės Rudis giminės, draugai ir pažįstami nuosir-
džiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį pata-
rnavimą ir atsiviekinimą.

Nuliūdę lieka:
Duktė, anūkes, proanūkai, giminės.
Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus. Tel. 478-2345.

A. + A.
Teisininkas
ZENONAS STOČKUS
Gyv. 1279 N. Harwood, Hollywood, Cal.

Mirė 1975 m. spalio mėn. 24 d. 4:30 val. popiet, sulaukęs 89 me-
tų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Telšiuose.
Amerikoje išgyveno 38 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Stasė, gimusi Drasutavičiūtė, dukrė Irena
Tunkienė, žentas Jeronimas, anūks Lailė su vyru Robert Gaskins, pro-
anūks Kristutė, sūnus Vytautas su žmona Aldona ir 3 anūks: Lėdija,
Regina ir Kristina, sūnus Edvardas su žmona Maryte ir anūkais: Ray-
mondas ir Marytė, dukterėčia Elena Stočkus ir žvogeris W. Drasutavi-
čius su žmona ir šeima ir daugelis kitų giminų, draugų bei pa-
žįstamų.

Kūnas bus pašarvotas koplyčioje ir spalio 27 d. bus nulydėtas į
Sv. Kazimiero parapijos kapinaitę, atkalbėtas rožančius, o spalio 28
dieną po 9 val. vykstančių pamaldų bus palaidotas Sv. Kryžiaus ka-
pinėse.

Visi a. a. Zenono Stočkaus giminės, draugai ir pažįstami nuosir-
džiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiviekinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, dukrė, sūnus ir giminės.
Platesnės informacijos kreipkitės prie žento šiuo telefonu:
309 — 662-1437 arba 309 — 367-2381.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Yra gera dėkoti Viešpačiui ir giedoti tavo vardui, Aukščiausis".
Psalmė 92:1.

Pasaulyje randasi milijonai žmonių, kurie nėra nieko girdėję apie
garbingą Dievo planą. Tokie juk negali dėkoti arba garbinti mūsų Dievą.
Todėl mūsų lūpos turi atiduoti jam garbę. Mes turime būti paliovos atsi-
minti Viešpatį, nežinint kur esame. Juk visur pasirodo jo išmintingų,
šventi ir teisingi įstatymai. Juo geriau mes pažįstame kitių mūsų Tve-
rėjo charakterį, tuo didesnis bus mūsų noras garbinti ir gerbti jį. Juo ge-
riau mes suspažįstame su dideliais Dievo darbais, apreiškiančiais gam-
toje, tuo geriau mūsų širdys ir mintys bus palinkusios garbinti, girti ir dė-
koti Visagaliui Kūrėjui.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusis? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6645 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKŠIOMI VESTA
REpublic 7-5000 REpublic 7-5001

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1135

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIOIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YARds 7-1911

Marquette Parkas

Kolonijos gyventojai juda

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyko spalio mėn. 18 d. parapijos salėje. Susirinkimui pirmininkavo Juozas Bacevičius. Jis skaitė paskaitą apie Federal Housing Authority — garantuotas paskolas ir jų įtaką Marquette Parko kolonijos stabilizavimui. Jis aiškino minėtų paskolų žalingumą kolonijoms. Priminė Roselando įvykius, kur per trumpą laiką buvo 754 varžytynės namų, pirktų su valdžios garantuotomis paskolomis. Ragino visus jungtis savo kolonijos išlaikymui, nes mes esame atsakingi už jos ilgesnį išsilaikymą.

Philomena Pakel, Chicago Savings & Loan Assn. prezidentė, pranešė, kad kitataučiai sudariusios grupės mėgino priversti Ch. S. L. A. leisti pa-

terinti paskolų eigą. Per kiek laiko, kam, kur ir kokiame sumoje yra paskolos išduotos? Bet jie buvo tie, kurie yra mažiau sia pas mus investavę pinigų.

Mes duodame paskolas šioje apylinkėje ir per šiu metų 8 mėn. išdavėme už 2 mil. 486 tūkst. dolerių, tai yra daugiau negu kitos šios apylinkės finansinės įstaigos, bet mes neduodame paskolų su Amerikos valdžios gėran tįjomis. Ji pasakė, kad Chicago Savings and Loan Assn. niekur iš čia nesikels, nes čia yra mūsų namai, mūsų taupytų ir čia lietuviai rėmėjai, kurie savo sutaupytais pinigais mūsų finansinę įstaigą išauginę į milijoninę. Jūs būkite su mumis ir mes visuomet būsime su jumis. Aš manau, kad jūs supratote mane, kad mes dirbame jums naudingą darbą, žinodami jūsų rūpesčius šios kolonijos išlaikymui.

Kun. Antanas Zakarauskas

Amerikos Lietuvių Tarybos ruošiamo banketo pagerbti laikraštiniuką Bill Anderson ir kongresmaną Edward Derwinski komitetas. Iš kairės pirmoji eilė: M. Marcinkevičienė, I. Blinstrubienė, S. Semeniūnė — komiteto pirmininkė, K. Austin, F. Mackevičienė. Antroji eilė: E. Gustaitienė, J. Korėlienė, kun. A. Stasys, H. Žitkienė, Z. Juskevičienė, A. Rūgytė, V. Lapienė, J. Vance, M. Kripkauskienė ir T. Kuzienė.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvius, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški choral, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentiniai katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS
vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ZUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, SALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 St., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, saldytuvai, automobilai, maistas, doleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILEJINIŲ METŲ

NAUJU SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOS šiemet sulaukė 60 metų. Minint tai sukakti, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmųjų ir atliekant būtiną pareigą amžinam lietuviškos išlikimui skelbiamas Naujųjų platinimo vajas.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neįdamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų iškalto niais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą kiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visoms idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujienos yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinio metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžiais užsiimančius Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalo neseno.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vieneriems mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vieneriems mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siūloma savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siūsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

GARSINKITĖS NAUJENOSE

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, OCTOBER 28, 1975

trumpoje kalboje pasakė: — Mes didžiujamės, turėdami tokią finansinę įstaigą, kaip Chicago Savings and Loan Assn. ir lietuvių prezidentę, P. Pakel, kuri su nuostabumu remia mūsų lietuvišką veiklą.

Mes turime dirbti visi kartu. Remti lietuvių namų savininkų valdybos veiklą. Netikėti gaudėme. Jungtis su kitomis organizacijomis. Tik kartu dirbdami ir vienybėje mes visuomet daugiau laimėsime.

Mūsų organizacijos teisės patarėjas Charles P. Kal pranešė, kad namų savininkų valdyba išleis laikraštuką, kuris praneš apie mūsų organizacijos veiklą. Supažindins su Amerikos sistema ir politikų veikla bei jų darbais. Iš to mes galėsime spręsti, kuris politikas dirba mums naudingą darbą, kuris žalingą. Atėjus rinkimams žinosime, už kurį politiką atiduoti savo balsus, kad mūsų balsai nepatektų tiems, kurie dirba mums žalingą darbą.

Čia parašiau keletą atsakomųjų žmonių pasisakymus, manydamas, kad jie naudingi tiems, kurie rūpinasi Marquette parko apylinkės reikalais.

Stasys Patlaba

Michigan ežeras griauna krantus

Pastaraisiais metais labai pakilo vandens lygis Michigan ežere, kurios būseną siaučiant pietvakarių, vakarų, šiaurvakarių ar šiaurės stipriems vėjams ežero didžiulės bangos negalėtingai griauna Michigan, Indianos, Illinois valstijų ežero krantus. Pakrantžių gyventojai gelbėdami savo nuosavybes deda pakrantėse betonines ar kt. užtvanas tikslu sumažinti bangų atotrūkį. Tačiau tas nelabai gelbsti, nes stiprių vėjų genamos didžiulės bangos paprastai kaip vaikų žaislus išmėto tas žmogaus daromas joms užtvankas. Chicago miestas turėtų gauti daugiau vandens savo kanalizacijos nešvarumams nuplūdkyti į Mississippi vandenų sroves. J. J-tis

"Vaiduoklių" vakaras ir vaikai

Spalio mėn. paskutinįją dieną nors mažiau, bet dar vis praktikuojama "Halloween" — vaiduoklių diena. Vaikai, apsimausę visokiomis kaukėmis, vaikšto per gyventojus, prašydami "išmaldos".

Nieko blogo nebūtų tuos "ubagėlius" sutikti ir juos saldainėmis apdovanoti. Tačiau dabar pasitaiko dažnai ir visokių piktybių išdaigų su saldainėmis, nuo kurių vaikai suserga ir be gydytojo pagalbos neapseina. Būna ir visokių užpuolimų.

Taigi, tėvai turėtų savo vaikus prilaikyti nuo šio "Halloween" spektaklio, kad vėliau išvengus galimų nemalonumų.

J. J-tis

Banditai autobusuose

Penktadienio vakarą Chicagoje trys ginkluoti banditai revolveriu ir sutrumpintu šautuvu grasindami CTA autobuse, važiuojant Ashland avenue ties 14 gatve apiplėšė 25 žmones. Jie į autobusą sulipo prie Roosevelt Road ir vienam revolveriu prie galvos įsakinėjant konduktoriui, kiti du perėjo per keleivius, liepdami į jų popierinius maišus sumesti pinigus ir visokias kitokias vertybes.

Banditams išėjus tik trys keleiviai sutiko būti liudininkais ir palaukti kol atvyks policija. Iš tų trijų banditai atėmė \$130 pinigais ir laikrodėlį.

CTA autobusuose plėšimai sumažėjo

CHICAGA. — Apiplėšimai Chicago transportacijos sistemoje — autobusuose, traukiniuose, stotyse ir platformose sumažėjo 40 nuosimčių, paskelbė policijos viršininkas James Rochford. Tarp sausio 1 ir spalio 8 d. CTA susisiekimo priemonėse įvyko 296 apiplėšimai.

Metais anksčiau per tą laiką įvyko 592. Šiemet policija tranzito sistemoje padarė 35,515 suėmimų ir konfiskavo 404 šaudykles.

TRUMPAI

— Pianistės Aldonos Kepalaitės koncertas rengiamas lapkričio 1 d. New Yorko Kultūros židinyje. Praeitį savaitgalį ten buvo Aleksandro Vitkauskaitės-Merker kūrybos paroda. Lapkričio 1 ir 2 d. įvyks Inos Nenortienės darbų paroda.

— Balso skyrius Bostone rinks aukas iki gruodžio 1 d. Pinigus prašoma siūsti skyriaus išd. Jonui Valiukoniui, 99 P. St., So. Boston, MA 02127. Vajų globoja kun. kleb. Antanas Baltrušas.

— Juozas Butkus išrinktas Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos New Yorko skyriaus pirmininku, J. Zabielskis — sekr., A. Mačionis — išd.

— Pedagogas Jurgis Strazdas, Cape Cod, Mass., mirė spalio 9 d. Liūdėti liko žmona Elena, sūnus Virgilijus, taip pat dukterys — Vida ir Palmira su šeima.

— Juozas Lekys, lietuviškos veiklos veteranas South Boston, neseniai šventė 85 m. amžius sukaktį. Ypatinai jis buvo veiklus SLA, LT Sandarų ir Amerikos Legijono organizacijose. Jis ir dabar lanko lietuviškas sueigas bei pobūvius.

— Vladas Sidas išrinktas New Yorko Maironio vardo lituanistinės mokyklos Tėvų komiteto pirmininku, Vida Jankauskienė

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų reikia

BENDRIEMS RAŠTINĖS DARBAMS

Mažoje patalpoje raštinėje reikalinga mergaitė, patyrusi raštinės darbuose, mėgstanti įvairias raštinės pareigas. Mėgėjimas rašyti mašinėlės ir gabumas kalbėti telefonu yra reikalingas. Pilnas darbo laikas. Išimtinai geras atlyginimas. Veltui gydymas.

Turi kalbėti, skaityti ir rašyti Angliškai.

FILLIP METAL CABINET

826-7373

— vicepirm., Vita Matusaitienė

— sekr., Gintas Žemaitaitis — išd., William Kumet — valdybos nariu. Komitetas telkia mokyklai lėšas ir padeda įvairiais būdais mokytojams. Mokyklos vedėja yra D. Bobelienė.

— Leonas Virbickas perrinktas Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio pirmininku, Stepas Jakubickas — vicepirm., Jurgis Juodis — gen. sekretoriumi. Vyr. valdybon išrinkti Marijus Blynas, Kęstutis Dirksis, Eugenijus Smilgys, Zigmantas Peckus, Ignas Gotautis ir Virgilijus Smilgys. Kontronės komisiją sudaro Kazys Ozėlis, Stasys Grigaravičius ir Stefanija Kaulėnienė. Garbės teisman išrinkti — Bruno Macianskis, Alfonsas Žiedas ir Kasperas Radvila.

— Ona Kunkulevičienė ir Bronius Zabukas, žinomo restorano ir delikatesų krautuvės "Ramunė" savininkai Marquette Parko apylinkėje, praplėdė ir išdekoravo valgyklą. Atidarymo iškilmėse buvo sen. Frank D. Savickas, teisėjas Alfonsas F. Wells, aldermanas Kenneth B. Jaksys ir kiti žymūs politikiečiai.

— Jonas Dalbokas, Los Angeles, Cal., kartu su gerais linėjimais Naujienoms ir pažįstamiems čikagiečiams, atsiuntė laikraščio paramai penkinę. Tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas, bet pavardės prašė neminėti. Taip pat užsisakė viena ponis iš Santa Monica, Cal. Dėkui visiems.

— Kompoz. Jonas Zdanis, Hot Springs, Ark., mirė ligoninėje spalio 23 d. Liko liūdėti žmona Elena, sūnus Almis ir kiti giminės. Spalio 25 d. buvo palaidotas šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse Chicagoje.

— Danutė Augienė parašė 3 veiksmy vadinamą "Užburti vaikai". Jis bus statomas vaikų laikraščio "Eglutė" 25 m. sukakties minėjimo lapkričio 9 d. Jaunimo centre. Režisuoja mokyt. Irena Šerelienė.

— Albertas V. Karvelis iš Detroito įsigijo inžinerijos doktoratą Pensilvanijos universitete. Dr. A. V. Karvelis studijuodomas buvo aktyvus jaunimo organizacijose, bendradarbiavo Technikos Žodyje. Pakviestas į Trane b-vės Tyrimų ir ugdymo skyrių, Larose, Wis.

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA, 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5 MŪRINIS - MEDINIS \$1.100 mėn. Prašo \$50,000, Marquette Parke.

10 BUTŲ MŪRINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

SIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

LOGAN SQUARE BLVD.

MILWAUKEE AVE.

PAJAMŲ — \$17,000.

TIKTAI — \$59,500.

Svarus 11 butų mūro ir akmenų namas. Pilnas rūsas. 1-6 šių, 5-4 šių (du miegamieji kiekviename) ir 5-1 kambario apstatyti buteliai. Modernūs kabininės virtuvės, pečiai, šaldytuvai, plytelių vonios. Nauja šildymo sistema, elektros laidai, vandeninis ir kt. Vieta 6 automobiliams pastatyti. 2 blokas nuo Milwaukee Ave. transportacijos ir pulkios krautuvės, mokyklos ir kiti patogumai.

NYE REALTORS

Telefonuokite angliškai

631-9610

♦ Pasakyti tiesą žiaūsiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtinausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos nekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos toleranciją ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimų visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA
BURŠTEINA

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

SAVI NAMAI — TVIRTŲ

LUKSUS 17 M. MŪRAS. 2 auto mūro garažas. Šeimai gyventi arti California ir parko. \$21,500.

MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Maria High. — \$45,500.

1 1/2 AUKSTO NAMAS ir 2 auto garažas. Arti bažnyčios ir parko. — \$18,000.

1 1/2 AUKSTO 2 BUTŲ 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beismonte su patonomais. Pušų medžio porčius. \$32,000.

7 KAMB. MŪRO REZIDENCIA. 2 vonios. Gražus beismantas. 2 auto garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke. \$28,000.

2 BUTŲ 19 M. MŪRAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Irenagas beismantas. Per mėnesį gaunate butą. Arti parko. \$35,700.

8 BUTŲ MŪRAS. naujas gazu šildymas. nauja elektra, alumin. langai. \$15,000 metinių pajamų. Arti mūsų. \$71,700.

6 KAMB. (expandable) 18 metų mūras ir 2 auto garažas, Marquette Parke. \$23,900.

6 KAMBARIŲ MŪRO NAMAS. 2 auto garažas. Beveik prie Marquette Parko bažnyčios. Jau laisvas. — \$21,000.

2 AUKSTŲ MŪRAS. pulkūs 2x5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismante. naujas gazu šildymas. Geras garažas. Arti mūsų. \$26,500.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDUOSI —
NOTARATAS —
IVAIRUS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE., CHICAGOJE

Tel. 254-5551

LEMONTO APYLINKĖJE

135-TH IR ARCHER AVE.

Tel. 257-5881

M. A. ŠIMKUS
Real Estate. Notary Public.
INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminii iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau namus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandenų boilerius ir stogu rams (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

DEMESIO
80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$64 pusmėnuio automobilio Liability apdraudimas.

Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS